

د افغانستان اسلامي امارت
د خوړو او درملو ملي اداره
د ثبت او لارموندني رياست

د درملو او روغتيايي محصولاتو د نمونه اخېستني لارښود (رهنمود)

کال : ۱۴۰۲ هـ ش

د مطالبو فهرست

- ✓ سریزه :
- ✓ موخي :
- ✓ کاري ساحه :
- ✓ د نمونه اخیستنې ډولونه :
- ✓ د نمونه اخیستنې لارې چارې :
- ✓ د نمونه اخیستنې وسایل :
- ✓ د نمونه اخیستنې عملیه او اړین تدابیر :
- ✓ نمونو اندازه (مقدار) یا د نمونو واحدونو شمیر :
- ✓ د درملو او روغتیايي محصولاتو نمونې اخیستلو شرطونه :
- ✓ د موقعیت او نمونې اخیستنې د کچې ټاکنه :
- ✓ د نمونې اخیستلو پروسې مستند کول :
- ✓ د نمونو بسته بندي او لیبل کول :
- ✓ د درملیزو محصولاتو نمونې لیردول مخکې له دې چې بازار ته وړاندې شي :
- ✓ بازار ته د وړاندې کولو د مخه د درملیزو محصولاتو د نمونو ساتنه :
- ✓ د درملیزو محصولاتو د نمونو لیردول او ساتنه وروسته له هغه چې بازار ته وړاندې شي:
- ✓ د نمونې درلودل :
- ✓ د نمونو ځنځیره یې ساتنه :
- ✓ له محافظتي ځنځیرې څخه د ساتنې هدف :
- ✓ له محافظتي ځنځیرې سرغړونه (نقض) :
- ✓ . د محافظتي ځنځیرې پای :
- ✓ ضمیمه // د روغتیايي محصولاتو او درملو د نمونو راټولولو فورمه
- ✓ اصطلاحگاني :

سریزه :

د افغانستان د خوړو او درملو ملي ادارې یو له مهمو فعالیتونو څخه بازار ته وړاندې کېدونکو درملو او روغتیايي محصولاتو د کیفیت ، خونديتوب او گټورتوب څخه ډاډ ترلاسه کول دي .

په وارداتو باندې ناسم مدیریت کیدي شي چې د درملو او روغتیايي محصولاتو په کیفیت ، خونديتوب او گټورتوب باندې مستقیم تاثیر ولري . نو له همدې امله اړینه ده چې د درملو او روغتیايي محصولاتو واردات د ټاکلو پروسیجرونو او معیارونو سره سم صورت ونیسي ، باید وویل شي چې د نورو ټولو اجناسو په پرتله د درملو او روغتیايي محصولاتو واردات متفاوت دي نو لازمه ده چې د درملو او روغتیايي محصولاتو د هرې تولیدي دورې (Batch) څخه نمونه اخیستنه صورت ونیسي .

د خوړو او درملو ملي اداره یواځنی اداره ده چې په هېواد کې د درملو د تنظیم مسؤلیت پر غاړه لري او همدارنګه په درملیزو مارکېټونو کې د مصونیت ، کیفیت او گټورتوب له اړخه له درملو او روغتیايي محصولاتو څخه ډاډ ترلاسه کول د ادارې مهمه دنده .

د درملیز سیستم د تقویت او ښه تنظیم په موخه دا لارښود (رهنمود) ترتیب شو ، ترڅو د درملو او روغتیایي محصولاتو د واردولو پرمهال له قانوني لارو چارو کار واخېستل شي .
د خوړو او درملو ملي اداره تمه لري چې له دې لارښود څخه په گټه اخېستنه به هېواد وال مصونو ، کیفیت لرونکو او گټورو درملو او روغتیایي محصولاتو ته لاسرسی ولري .

موخي :

د دې لارښود (رهنمود) موخي په لاندې ډول دي :

- ✓ د افغانستان په درملیز مارکېټ کې د خوندي، کیفیت لرونکو او گټورو درملو او روغتیایي محصولاتو له شتون څخه ډاډ تر لاسه کول .
- ✓ د نمونه اخېستني په چارو کې د اسانتیاو رامنځته کول .
- ✓ له درملو او روغتیایي محصولاتو څخه په انتخابي او یا هم تصادفي ډول د نمونو اخېستنه .
- ✓ له نمونه اخېستني تر د کیفیت د کنټرول لابراتوار پورې د درملو او روغتیایي محصولاتو ساتنه (مراقبت).

۱. کاري ساحه :

درملو او روغتیایي محصولاتو خدماتو وړاندې کونکو ، ټولو دولتي او خصوصي بنسټونو، ادارو او سازمانونو څخه به نمونه اخېستنه صورت نیسي .

۲. د نمونه اخېستني ډولونه :

الف: بازار ته له وړاندې کېدو وړاندې نمونه اخېستنه :
دا ډول نمونه اخېستنه هغه وخت صورت نیسي کله چې درملو او روغتیایي محصولاتو پورې اړوند خام مواد ، درمل او روغتیایي محصولات هېواد ته له رسمي لارو او پولو (هوایي ډگرونو، گاونډیو هېوادونو سره ځمکنیو پولو ، سیندیزو (دریایي) سرحدونو او گمرکونو) څخه واردیږي نو دې لارښود (رهنمود) سره سم به صورت نیسي .
همدارنگه درملو او روغتیایي محصولاتو پورې اړوند هغو داخلي تولیداتو څخه به هم نمونه اخېستنه صورت نیسي، چې لا بازار ته نه وي وړاندې شوي .
ب: بازار ته له وړاندې کېدو وروسته نمونه اخېستنه :
د درملو او روغتیایي محصولاتو دا ډول نمونه اخېستنه د درملو او روغتیایي محصولاتو په مارکېټونو او بنسټونو کې د شک پیدا کېدو پرمهال صورت نیسي .

۳. د نمونه اخېستني لارې چارې (طریقي) :

نمونه اخېستنه په لاندې دوه لارو چارو صورت نیسي .
الف: انتخابي نمونه اخېستنه :
دا ډول نمونه اخېستنه د هدفمندي لارې چارې په نوم هم یادېږي د یو ځانگړي هدف په موخه له درملو ، روغتیایي محصولاتو او خامو موادو څخه چې ټاکلي خواص او ځانگړتیاوې ولري اخېستل کېږي .
ب: تصادفي نمونه اخېستنه :
په دې ډول نمونه اخېستنه کې د نهایی محصولاتو ، درملو ، روغتیایي محصولاتو او خامو موادو څخه په داسې ډول نمونه اخېستل کېږي چې ټول محصولات د انتخاب مساوي چانس لري .

۴. د نمونه اخیستنې وسایل :

الف : د نهایې درملو او روغتیايي محصولاتو د نمونه اخیستنې وسایل :
د درملو او روغتیايي محصولاتو د نمونه اخیستنې د اجرا په موخه او د محافظتي او ساتنې د وسیلو (ظروف ، بیرلونو ، کارتتونو او داسې نورو ...) د خلاخولو لپاره چاقو، انبور ، اري، خټک، رنچ، دستکشې ، حفاظتي لباسونو او وسایلو او د گرد او خاورو د لرې کولو او پاکولو په موخه نورو وسایلو ته اړتیا شته . باید وویل شي چې دبیا ساتنې او بسته بندۍ په موخه ځینو موادو او وسائلو ته اړتیا پېښیږي لکه د بسته بندۍ پلستر، د چسپولو سريخ، پلاستيکي خلتې ، کارتتونه ، مارکرونه، قلمونه ، کتابچې او داسې نور په نظر کې نیول شوي دي او همدارنگه چسپ لرونکي لېبلونه د دې لپاره چې له کڅورې یا بسته بندۍ څخه نمونه اخیستل شوي ده .

د یادولو وړ ده له هغو ساتندویه کڅورو (بستو) څخه چې نمونه اخیستل کېږي باید مخکې له نمونه اخیستلو څخه پاکي شي.

ب : د خامو موادو د نمونه اخیستنې لپاره وسایل :

د درملو د خامو موادو د نمونه اخیستنې په موخه سربېره پر هغو وسایلو چې د کڅورو یا بستو د خلاخولو او بندولو په موخه کارول کېږي، باید نمونه اخیستونکي ځان سره نور پرمختللي وسایل هم ولري چې عبارت دي له :

- د کلکو (جامدو) موادو د ساتن بستو او د بلیو د خلاخولو ، سپرلو او نمونه اخیستنې لپاره سکوپونه (Scoops) او سپېچلا (Spatula) ته اړتیا پېښیږي .
 - د مابع محصولاتو د نمونه اخیستنې لپاره اوږده تیبونه (Dip tubes) .
 - له لویو مخزنونو او یا ذخیروي ظروفو څخه ، وزن لرونکي ظروف (Containers Weighted) دنمونه اخیستنې لپاره کارول کېږي .
 - د هغو جامدو موادو د نمونه اخیستنې په موخه وسیله نیونکي اله چې په ژورو لوخو کې ځای پرځای شوي وي .
 - د ساده خلتو (Simple Bag- Sampling Spear) لپاره دنمونه اخیستنې نېزې .
- همدارنگه د پورته نمونو د ساتنې په موخه ځانگړو لوخو ته اړتیا لېدل کېږي او د تعقیمی موادو د نمونه اخیستنې پر مهال باید تعقیم کونکي مواد هم موجود وي .

۵. د نموني اخیستلو عملیه او اړین تدابیر:

دا ډاډ ترلاسه کول چې کافي نمونې د ازموینې ترسره کولو لپاره په لیبیل او نورو اړوندو اسنادو کې د مشخصاتو سره سم ذکر شوي اخیستل شوي دي، او د ټول بار (محمولي) استازیتوب کوي. د نمونو راټولې شوي کڅورې او لیبیلونه باید په داسې ډول بند او مهر شي چې که چیرې په غیر مسؤلانه ډول خلاصې شوي وي په آسانه توگه وپېژندل شي. نمونې باید هیڅکله د لویو (BULK) موادو سره یوځای نشي. د نمونې اخیستلو پروسه باید په سمه توگه وڅیړل شي او مستند شي، او دا عملیه باید په داسې ډول ترسره شي چې د موادو غیر یووالی پکې ثابت او وپېژندل شي.

د نمونې لپاره کڅورې باید د پلان سره سم وټاکل شي، او نمونه باید د ورته بستې څخه وي او لږترلږه یې د محافظت ژوند ۶۰ سلنه پاتې وي، پرته لدې چې په اړونده پلان کې بل ډول ویل شوي وي. نور اړین اسناد لکه د تحلیل سند، د درملو او روغتیايي محصولاتو مشخصات او د تحلیل میتودونه هم اړین دي.

نمونې باید د مناسبو توضیحاتو سره لیبیل شي لکه د دورې (بېچ) شمیره، د کڅورې شمیر چې له هغې څخه نمونه اخیستل شوې، د تولید او ختمیدو نېټه، د اخیستل شوې نمونې اندازه، او همدارنگه هغه کڅورې چې د نمونې ذخیره کولو او لیردولو لپاره کارول کېږي. باید په سمه توگه او د مناسبو معلوماتو سره لیبیل شي. لکه د نمونې بڼه، د موادو نوم، ترکیب، د درملو بڼه، غلظت، د هویت کوډ، لابت شمیره یا بېچ کټگوري (Batch) ، د نمونې کوډ، مقدار، د نمونې نېټه، د ذخیره کولو شرایط، لازمه پاملرنه او د کڅورې شمیره.

د نمونو کوډ ورکونه باید د درملو د کیفیت د تضمین کولو پالیسی سره سم ترسره شي او په پیل کې د هیواد کوډ، ولایت، د محصول د نوم لنډیز، د ورځې مسلسل شمیره او د نمونې اخیستلو نیټه باید پکې ذکر شي. د ولایاتو لپاره د کوډونو جدول په لاندې ډول دی:

۹۳		افغانستان کوډ	
کوډ	ولایت	کوډ	ولایت
KNR-XXXX	کنړ	BDK-XXXX	بدخشان
KNZ-XXXX	کنډز	BGS-XXXX	بادغیس
LGH-XXXX	لغمان	BLN-XXXX	بغلان
LGR-XXXX	لوگر	BLK-XXXX	بلخ
WRK-XXXX	میدان وردک	BMN-XXXX	بامیان
NGR-XXXX	ننګرهار	DYK-XXXX	دایکنډی
NMZ-XXXX	نیمروز	FRH-XXXX	فراه
NRS-XXXX	نورستان	FRY-XXXX	فاریاب
PKT-XXXX	پکتیا	GHZ-XXXX	غزنی
PKK-XXXX	پکتیکا	GHR-XXXX	غور
PJR-XXXX	پنجشیر	HLD-XXXX	هلمند
PWN-XXXX	پروان	HRT-XXXX	هرات
SMG-XXXX	سمنګان	JWZ-XXXX	جوزجان
SEP-XXXX	سر پل	KBL-XXXX	کابل
TKR-XXXX	تخار	KND-XXXX	کندهار
UGN-XXXX	ارزګان	KPS-XXXX	کاپیسا
ZBL-XXXX	زابل	KHT-XXXX	خوست

د محصول مالک کولی شي د نمونې اخیستلو ځای کې شتون ولري، مګر کله چې له کڅورې د کارګو یا محصول د مالک په نشتوالي کې نمونه اخیستل کېږي په هغه صورت کې لاندې تدابیر باید ونیول شي: که چیرې پلورل شوي نمونه جعلی ثابتې شي، د محصول اخیستونکي باید خبر شي او کڅوره (کانټینر) د قوي قلف او مهر سره بیا بسته شي ترڅو نمونه ترلاسه کړي. او همدارنګه د محصول ترلاسه کونکي باید د هغه د ماهیت او هویت په اړه خبر شي. که چیرې هغه کڅوره چې د نمونې اخیستلو لپاره ده سوري شي، دا باید په سمه توګه وتړل شي او دا باید وپېژندل شي چې دا ګرڼه نمونې اخیستونکي لخوا رامینځته شوی ده. نمونه اخیستل شوي کڅورې باید داسې په نښه شي چې، هغه جزیات کوم چې په لیبل کې د ذکر شوي دي د معلوماتو سره توپیر و نه لري.

د نمونې اخیستونکي کارمندان باید له ځان سره د نمونې اخیستلو معیاري ګرڼلاره ولري او د هغې مطابق عمل وکړي.

۶. د نمونو اندازه (مقدار) یا د نمونو واحدونو شمیر :

د درملیزو او روغتیايي محصولاتو نمونې اخیستلو په اړه مخکې او وروسته له هغه چې بازار ته وړاندې شي، د هر ډول درملو (تابلیټ، کپسول، ویال ...) د نمونې اندازه باید لږترلږه هغه اندازه وي کوم چې په اول نمبر جدول کې

مشخص شوي وي او بايد له ورته کتگوري (Batch) څخه راټول شي. که چيري د محصول اندازه لږه هم وي، نو بايد د دې درملو څخه نمونه واخيستل شي. او په ځانگړو قضيو کې، د تخنيکي او تحليلي اړتياو لپاره ډيري نموني هم اخيستل کيدای شي.

د نموني اخيستلو پلان سره سم، اداره کولای شي اړونده اړتياوي؛ په بسته (Batch) کې د محصولاتو شمير او په ځانگړو شرايطو کې چې ممکن اړين وي؛ د دې جدول څخه د نمونو مقدار لږ يا ډير واخلي.

۷. د درملو او روغتيايي محصولاتو نموني اخيستلو شرطونه :

۱- گمرک ته د درملو د کڅوړې (محموله) رسيدلو سره، بايد لاندې اسناد له ځانه سره ولري.

- د توليدونکي شرکت رسيدونه
- د پيکنگ ليست
- د اړوند گمرک استعلام
- د تحليل سند

۲- د درملو او روغتيايي محصولاتو ترتيب بايد منظم او د جلا قلم په شکل کې په واضح ډول سره وي.

۳- د اخيستل شويو نمونو بسته بندي او مهر او قلف کول بايد په تخنيکي ډول ترسره شي، د نموني اخيستلو مسئول کس لاسليک، د هنگر د مسئول کس لاسليک او د اړونده گمرک ټاپه بايد د نموني کڅوړه باندې واخيستل شي.

۴- خپل راپور په تفصيل سره د X ضميمه په فورم کې وليکل شي او د نورو اقداماتو لپاره يې دفتر ته واستوي.

۵- د کيفيت د تثبيت او له گمرک څخه د وتلو او پراوونو د بشپړ کولو لپاره د اخيستل شوو او ليرل شوو نمونو د دې برخې کارشناسانو لخوا په خپل مشخص وخت کې واخيستل شي .

۶- هغه درمل او روغتيايي محصولات چې نمونه يې نه شي اخيستل کيدای، د بسته بندي د ليست او د مالي بيل يا انوايس له مخې مفصل معلومات وړاندې کولو سره ترتيب او د هغه خروجي د ادارې له خوا طی مراحل شي.

۷- که درمليزو توکي د اړونده مالي سند يا انوايس او بسته بندي له ليست سره سم نه وي، اړونده نمونه اخيستونکي بايد د توکو د کمښت يا زياتوالي په اړه مفصل راپور ادارې ته وړاندې کړي .

اول جدول: هغه اندازه او شمير نموني چې لږ تر لږه په تجزيوي نورمونو باندې نمونه گيري شي په لاندې ډول دي:

شميره	د نموني نوع	د نموني شمير او اندازه	نظرونه
۱	گولی يا ټابلېټ	۶۰ دانه	
۲	کپسول	۶۰ دانه	
۳	شربت	۵ بوتل	
۴	څاڅکي يا قطره	۵ بوتل	
۵	سپری	۵ بوتل	

۶	سیروم	۵ بوتل
۷	ویال	۳۰ ویال
۸	امپول	۳۰ امپول
۹	مرهم ، پماد، ژیل، کریم	۵ تیوب له هر ماډل
۱۰	صابون	۵ کلچه
۱۱	شامپو	۳ بوتل
۱۲	د درملو جامد خام مواد	۲۵ تر ۵۰ گرامه
۱۳	فمی پوډر	۲۰ سچیت
۱۴	شیاف	۶۰ شیاف
۱۵	سرینج	۳۰ عدد او یو ملی لیتر ۱۰۰ عدد
۱۶	گازپتی	۳۰ وړې بستې
۱۷	د درملو مایع خام مواد	۲۵۰ الی ۵۰۰ ملی لیتر
۱۸	طبی سامانونه چې نمونه کیدو وړ وي	۳۰ عدد
۱۹	درمل او روغتیایی محصولات چې په کم مقدار کې وي	کم مقدار باید مشخص شي
20	ایروسولونه	۵ بوتل
21	پیچونه	۳۰ عدد

۸. د موقعیت او نموني اخیستنې د کچې ټاکنه :

د نموني اخیستنې ټیم باید د پلان سره سم په هر پړاو کې د نمونو مقدار چې راټولیري، پلان او اټکل یې وکړي. رسمي او غیر رسمي مرکزونه (روغتیایی تاسیسات او عامه او خصوصي طبي تاسیسات) انتخاب او تر پوښښ لاندې ونيول شي، او په لاندې ډول لمریتوب ورکړل شي: وارده بندرونه، د تولید فابریکې، اکمالاتي شرکتونه، عمده پلورونکي، پرچون درملتونونه، د روغتون کلینیکونه او گودامونه. کله چې د نموني اخیستلو لپاره جغرافیایی ساحه وټاکل شي، ټیم کولی شي په اسانۍ او تصادفي ډول یوه ساحه یا ډیری سیمې د همدې اصولو په نظر کې نیولو سره، او محل ته د ننوتلو په وخت کې د لمریتوب په اساس انتخاب کړي.

په هغه حالت کې چې مطلوبه نمونه (په لابراتوار کې د راتلونکي ادعا لپاره) د لابراتواري آزمایشونو په نظر کې نیولو سره، په لابراتوار کې شتون و نه لري، د لابراتوار د تخنیکي کمیتي له تصمیم نیولو او د خوړو او درملو ملي ادارې د عمومي ریس منظوری وروسته مهر ولاک شوي نموني د مؤظف هیئت له چې په تولیدي کارخانه او یا هم وارداتي شرکت کې قرنطین شوي وي د پخوانیو نماینده گانو په حضور کې چې وظیفه ورته سپارل شوي د برسی وړ گرځي .

۹. د نموني اخیستلو پروسی مستند کول :

یو لیکلی سند د نمونه اخیستنې د کړنو د جریان لپاره په ۱ ضمیمه کې مشخص شوی دی، ذکر شوي فورمه باید د ټولو اړوندو ادارو لخوا ډکه او لاسلیک شي.

۱۰. د نمونو بسته بندی او لیبل کول :

هغه کڅوړې چې د نمونې د ذخیره کولو لپاره کارول کېږي باید د نمونې اجزاو سره اړیکه ونلري، او نه یې د ککړتیا اجازه ورکړي. که امکان ولري، نمونې باید د بسته بندۍ "پونټ" او د دوی اصلي لیبل سره یوځای وي (که چېرې اصلي لیبل ضمیمه کېدای نشي، دوهم ځل لیبل کول د اصلي لیبل ټول معلومات ولري) او د دې وړتیا ولري چې نمونې په اساس ذخیره کړي. د تودوخې ساتنې اړتیاو په اړه رڼا، د هوا جریان، رطوبت، او داسې نورو په اساس ذخیره او ساتنه وکړي، لکه څرنګه چې د نمونې اخیستلو او موادو د ذخیره کولو لپاره په لارښودونو کې یادونه شوې. د عمومي اصولو په توګه، کڅوړې باید په سمه توګه لیبل او کوډ شوي وي، او په لیبل کې باید هغه معلومات شامل وي چې په ۲ ضمیمه کې بیان شوي (د درملو نمونه باید په خپل اصلي بسته بندۍ کې وساتل شي، په ځانګړې توګه د بلسټرونو په آماده کولو کې) او وروسته هغه کڅوړه چې په کې لیردول کېږي ټاپه او قلف شي. د روڼتیا او شفافیت د یقیني کولو لپاره، د درملو بازارونو څخه د څارنې او تفتیش ټیمونو لخوا راټول شوي شکمنې نمونې باید د کوډ په اساس بېرته له پیژندنې او معلوماتو څخه د لابراتوار لپاره دارینو معلوماتو سره د تجزیې او ارزونې لپاره لابراتوار ته واستول شي.

۱۱. د درملیزو محصولاتو نمونې لیردول مخکې له دې چې بازار ته وړاندې شي :

د نمونې راټولونې له ځایه د نمونو راټولولو په جریان کې په مناسب ډول مهر و لاک شي او د خوړو او درملو ملي ادارې ته واستول شي. مهر و لاک به د خوړو او درملو په ملي اداره کې پرانستل شي او وروسته به بیا مهر و لاک شي ترڅو لابراتوار ته واستول شي. کافي پاملرنه او تدابیر به د دې لپاره ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې نمونې پرته له کوم فزیکي زیان یا تخریب څخه د ازموینې لاندې نیول کېږي، ونیول شي. د نمونې د بسته بندۍ چمتو کولو لپاره اړینه پاملرنه باید وشي ترڅو د لیرد پر وروستي په جریان کې د کڅوړې خالي ځای د فوم، سپنج یا مناسب موادو لکه پنبې سره ډک شي.

۱۲. بازار ته د وړاندې کولو د مخه د درملیزو محصولاتو د نمونو ساتنه :

راټولې شوي نمونې باید داسې بسته بندې، ولیردول او ساتنه یې وشي چې د هر ډول تخریب، ککړتیا، جعل څخه یې ساتنه وشي. راټولې شوي نمونې باید د درملو د ذخیره کولو طرز العمل سره سم زیرمه شي. سرپوښ او لیبل باید د لاسوهنې څخه د خونديتوب شواهد ولري، چې د غیر قانوني سرپوښ خلاصونه معلومه کړي. کله چې انالیست د نمونې د کڅوړې یا د نمونې بلسټر پوښ خلاصوي، د پرانیستلو نیت په اسنادو کې شامله کړي.

۱۳. د درملیزو محصولاتو د نمونو لیردول او ساتنه وروسته له هغه چې بازار ته وړاندې شي:

له ساحې څخه راټولې شوي نمونې باید د پلټنې (بازرسی) ریاست د کارکوونکو لخوا د خوړو او درملو ملي ادارې ته ولیردول شي. د افغانستان د خوړو او درملو ملي ادارې د پلټنې یا بازرسی ریاست همغږي کوونکي راټولې شوي نمونې د فورم پر بنسټ، په تفصیل سره څیړنه کوي. (نمونې په هغه ځای کې قلف او زیرمه شي چې د دې هدف لپاره په روښانه توګه په نښه شوي وي) د تودوخې سره حساس محصولات به په یخچال کې یا د هغې د ذخیره کولو شرایطو سره سم باید زیرمه شي. د تفتیشي فعالیتونو همغږي کونکي به ژر تر ژره نمونې د ازموینې لپاره لابراتوار ته واستوي او د ارزونې او تجزیې پروسه به تعقیب کړي.

۱۴. د نمونې درلودل :

د کیفیت کنټرول لابراتوار باید د ثبت کولو سیستم ولري او د فزیکي لید څخه د ترلاسه شویو ټولو نمونو مشخصات وګوري او اړین معلومات بشپړ کړي، او که دا د منلو وړ وي، اړوندو څانګو ته یې د ازموینې لپاره واستوي.

۱۵ – د نمونو ځنځیره یې ساتنه :

په ځنځيريزي ساتنه کې د افرادو لست موجود وي چې راتولو شويو نمونو ته لاسرسۍ ولري او دا ځنځيره يي ساتنه د يو کس په مسؤليت سره ترسره کيږي چې د موادو د ساتنې مسؤليت پر غاړه لري . هغه کسان چې د موادو د مصنوع انتقال مسؤليت پر غاړه لري مگر د مهر ولاک او بسته بندي دنده پر غاړه نه لري د دې ځنځيره يي ساتنې غړي شميرل کيږي . (ټول هغه کارکوونکي چې د نمونو د حمل و نقل دنده پر غاړه لري او هغه کسان چې د دې موادو د مصنوع انتقال دنده پر غاړه لري د دې ځنځيره يي ساتنې غړي نه دي) .

۱۵- ۱. له محافظتي ځنځيري څخه د ساتنې هدف :

- راتولي شوي نموني کيدی شي چې د شاهد په حېث په قانوني اقداماتو کې ترې استفاده وشي نو ځکه د سند او شاهد په توگه حتمي دي .
- د راتولو شويو نمونو د ساتنې ځای بايد د ټولو د لاسرسۍ وړ نه وي ، يواځې مسؤل کسان کولی شي چې لاسرسۍ ورته ولري .

۱۵- ۲. له محافظتي ځنځيري سرغړونه (نقض) :

نمونو ته هر ډول غير مجاز لاسرسۍ د ساتنې ځنځيري ته زيان رسوي ، نو لازمه ده چې نموني بايد تل مهر لاک ، محفوظي او د کنټرول لاندې وي . هر غير مسؤل کس چې ساتل شويو نمونو ته لاسرسۍ پيدا کړي نو د ساتنې په ځنځيره کې گډوډوي رامنځته کيږي او د نمونو خونديتوب ته زيان رسيږي . نمونو ته د مسؤل کسانو ټاکل او رته لاسرسۍ دا په ډاگه کوي چې څوک د نمونو د ساتلو مسؤليت پر غاړه لري او څوک د ستونزې پر مهال څوک مسؤل دي .

۱۵- ۳. د محافظتي ځنځيري پای :

- محافظتي ځنځيره هله پای مومي چې روښانه شي چې د قانوني اقداماتو لپاره نورو شواهدو ته اړتيا نشته .
- راتولي شوي نموني د دولت ملکيت دی بايد د پروسي له پای ته رسيدو او د نتايجو راسته راورلو وروسته له منځه يوړل شي .
- پرته له هغو رسيدلو اسنادو او يا هغو نمونو چې غير معياري ثابتې شوي وي يا هدر شوي وي کوم ارزښت نه لري .

د افغانستان اسلامي امارت
د خوړو او درملو ملي اداره
د ثبت او لارموندني رياست

د روغتیایي محصولاتو او درملو د نمونو راټولولو فورمه

۱. ولایت: _____
۲. نمونې ته ورکړل شوی کود: _____
۳. د راټولونې د ساحې نوم او پته: _____
۴. د تسهیل ډول: _____
- روغتونونه () تولیدونکي () واردونکي () عمده
پلورنځي ()
پرچون پلورنځي () ډونران () انجیو یا موسسات ()
نور ()
۵. د محصول د فعال اجزا غیر مشخص نړیوال نوم: _____
د محصول تجارتي نوم: _____
۶. _____
۷. طبقه بندۍ (فارمکولوژیک تاثیرات): _____
۸. د محصول شکل: _____
۹. د هر فی واحد دوز قوت (مثال. ګرام/ملی ګرام / ټابلیټ) _____
۱۰. ماډل او د بسته بندۍ ماډل (لمړنی کڅوړه): (مثال. سترپپونه او المونیمي بوتل) _____
۱۱. په اصلي بسته بندۍ کې ځای په ځای شوي . په لویه بسته بندۍ کې ځای پر ځای شوی .
۱۱. د هرې نمونې راټول شوي مقدار، د کڅوړې د اندازې د مشخصاتو سره: _____
۱۲. د دورې یا بیچ شمیره: _____
۱۳. د تولید نیټه: _____
۱۴. د ختم نیټه: _____
۱۵. د جوړونکي شرکت نوم: _____
۱۶. د تولیدی شرکت فزیکي پته او هیواد: _____
۱۷. په هیواد کې د محصول تنظیمي حالت (د خوړو او درملو ملي ادارې د ثبت په اساس):
۱. ثبت شوي ۲. نه ثبت شوي

که چیرته ثبت شوي دي، بازار ته د وړاندي کونکي جواز او نمبر:

۱۸. نور وړاندیزونه

۱۹. د خوړو او درملو ملي ادارې د نموني اخیستنې کس نوم

شمیره	نوم	اړونده اداره	لاسلیک	نېټه

اصطلاحګانې :

کیدۍ شي چې په ولایت ، ولسوالۍ، ښار ، ناحیه او یا هم د ادارې په نورو فرعي څانګو او څانګو او ځایونو کې یو ډاډمن او معیاري ځای وي

د نمونو د مراقبت او ساتنې ځای :

په عمومي ډول یو هېواد ته د تګ راتګ قانوني لارې دي لکه : هوایي میدانونه ، د اوسپنې پټلۍ او هېوادونو سره سرحدي قانوني لارې .

ورودي بندرونه (راتلونکي لارې):

په دغه یادو ځایونو کې د ادارې کارکوونکي ګمارل شوي دي چې د اړتیا پرمهال د اړونده ادارو په همغږۍ او همکارۍ ، هېواد ته د راتلونکو مسافرینو شکمن بارونه او بایکونه و پلټي ترڅو د هېواد داخل ته غیر مجاز درمل او روغتیايي محصولات داخل نه شي .

د اړونده کرنلارو (طرز العملونو) سره سم ، د نمونه اخیستنې له پیل تر پایه یا تر لابراتوار او یا هم تر هغه وخته چې اړتیا لېدل کیږي، د نمونو ساتنه ده چې دځنځیره ساتنې د ځانګړو فورمو له مخې صورت نیسي او د دې فورمو له مخې دا روښانه کیږي چې

ځنځیره یي ساتنه یا کړۍ:

دا نموني څه ډول وساتل شي ، څه ډول محاسبه شي او له لابراتواري ازمېښت وروسته يې په څه ډول له منځه وړل يا هدر صورت ونيسي .

د نمونو د ثبت په موخه د نمونو راټولول تر لابراتوار ته سپارلو پورې پروسه د ځانگړو فورمو په واسطه صورت نيسي .
د ځنځيره يي ساتنې فورمي :
متعم درمل:
چې د دويزو يا بديلو درملو په نوم هم يادېږي لکه : ويټامينونه ، منرالونه ، بوټيز درمل ، د معطرو نباتي محصولاتو په مرسته علاج ، هيموپوټيک .
متعم درمل کيدی شي چې د هغوی د جوړښت يا ترکيب په اساس ثبت او لست يې جوړ شي .

بار (محموله):
يوه اندازه يا په زيات حجم او مقدار موادو ته ويل کيږي چې په ټاکلي وخت کې د غوښتنې يا تقاضا سره سم د يو ليدونکي يا نماينده له خوا عرضه کيږي .
محموله يا بار کېدی شي چې يوه يا څو کڅورې (بستي) او يا هم کانتينر او لټونه وي او يا هم له دې ډېر وي .

ساتندويه يا محفظه:
له هغو لوښو (ظروف) کڅورو يا بستو څخه عبارت ده چې په هغوی کې خام مواد، د بسته بندۍ مواد او يا د محصول نهايي يا اخرنۍ شکل قرار لري .
کيدی شي يوه دوره يا بېچ په يوه يا څو محفظو يا ساتنديو کې بسته بندي شوي وي . په دې لارښود (رهنمود) کې خام مواد ډېرې وخت په بېلرونو او د ساتنې په موخه په کارټونو او يا دې ته ورته شيانو کې ساتل کيږي او همدارنگه غټ بوتلونه او ورته شيان د محفظه يا ساتندوی په توگه په نظر کې نيول کيږي .

يوشان مواد (Uniform)
له هغو موادو څخه عبارت دي چې د بسته بندۍ په بېلابېلو برخو کې (پاس ، منځ ، بېخ) کې د يو شان ترکيب او فزيکي شکل او يوي دورې (بېچ) درلودونکي وي . د ډېډرو په برخه کې د يوشان ذرو او مايع کې په لږ ټکان سره يو ډول شکل جوړونکي وي

بازار ته له وړاندې کولو وروسته نمونه اخېستنه :
کله چې محصول بازار ته د وړاندې کول (عرضي) اجازه ترلاسه کړي نو نمونه اخېستنه يې صورت نيسي .

بازار ته له وړاندې کېدو وروسته څارنه (نظارت) :
د ادارې له خوا د څارني هغه فعاليتونه دي چې قوانينو او مقرراتو سره په بازار کې د محصول د کيفيت ، روغتيا ، عامه ساتنې او په دې اړه چې په بازار کې موجوديت يې کومه ستونزه او خطر پېښ نه کړي د محصول څارنه صورت نيسي

بازار ته له وړاندې کولو وړاندې نمونه اخېستنه :

داپول نمونه اخیستنه د هیواد په داخلېدونکو بندرونو او گمرکونو کې له واردېدونکو محصولاتو او د هغو داخلي تولیدي فابریکو له محصولاتو څخه اخیستل کېږي چې غواړي تولیدات یې بازار ته د وړاندې کولو (عرضي) اجازه ترلاسه کړي .

د موخي یا هدف وړ نمونه اخیستنه :

د نمونه اخیستني یو غیر احتمالي تخنیک دی چې د قضاوتي ، انتخابي او یا هم ذهني نمونه اخیستني په نوم هم یادېږي .
په دا ډول نمونه اخیستنه کې نمونه اخیستونکی د خپل هغه قضاوت په رڼا کې اقدام کوي چې واقیتونو سره نږدې اړخ لري .

ساده تصادفي نمونه اخیستنه :
له هغې نمونه اخیستني څخه عبارت ده چې په هغې کې د موادو بېلابېلې برخې د نمونه اخیستني د ټاکلو مساوي چانس لري ، ځکه چې په دا ډول نمونه اخیستنه کې پرته له دې چې یوه برخه و ټاکل شي په ناڅاپي ډول د محصولاتو له یوې برخې نمونه اخیستنه صورت نیسي .

د ساتني نمونه :
هغه نمونه ده چې د نمونه اخیستني د اصلي پروسې څخه راټوله شوې وي او د راتلونکو ازمېښتونو لپاره ذخیره یا ساتل کېږي .
د ساتني د نموني اندازه باید لږ تر لږه د لابراتوار د دوه تجربو لپاره بسنه (کفایت) وکړي .

کله نا کله د قانون سره سم د یوې یا هم څو نمونو ساتلو ته اړتیا پېښېږي چې د دوی هر یو باید په جلا توگه سره وپېژندل شي ، بسته بندي او مهر لاک شي

نمونه :
د موادو یوه برخه ده چې د ټاکلو کړنلارو او لارښوونو سره سم د تجربو او پلټلو په موخه له موادو څخه اخیستل کېږي .
د هرې نموني اندازه باید په هغه کچه وي چې د تکراري ازمېښت په شمول د ټولو اړونده اټکل شویو تجربو او ساتلو لپاره بسنه وکړي .

نمونه اخیستنه :
یوه عمده ، پروسه او د اقلامو د نمایده ټاکلو په موخه لاره چاره ده چې له درملیزو محصولاتو او خامو موادو څخه د پارامترونو او هغو ځانگړنو د معلومو په موخه اخیستل کېږي چې یاد اقلام او مواد یې باید ولري .

د نمونه اخیستني مېتود :
د نمونه اخیستني مېتود :
د نمونه اخیستني پلان :
ټاکل شویو او منل شویو معیارونو سره سم د واحدونو شمیر او د موادو اندازه چې باید راټول شي .

د نمونه اخیستني کړنلاره :
د نمونه اخیستني ټوله هغه عملیه ده چې په یوه ټاکلي ماده باندې د یو ټاکل شوي هدف لپاره اجرا کېږي او په تشریحي ډول د پروتوکولو سره سم روښانه شوې وي .

